

ชื่อวิทยานิพนธ์ สภาพและปัญหาการจัดทำและการใช้แผนการสอนตามหลักสูตร
ประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533)
ของครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 1
ผู้เขียน นายอตุล นาคะโร
สาขาวิชา การประถมศึกษา
ปีการศึกษา 2538

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีจุดประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาการเตรียมการสอน และการใช้
แผนการสอนของครูที่จัดทำแผนการสอนด้วยตนเอง ในเรื่องต่อไปนี้คือ (1.1) สภาพทั่วไป
ในการจัดทำแผนการสอน (1.2) ปัญหาการเขียนแผนการสอนของครูในด้านการเขียน
สาระสำคัญ การเขียนจุดประสงค์การเรียนรู้ การเขียนเนื้อหา การเขียนกิจกรรมการเรียน
การสอน การกำหนดสื่อและอุปกรณ์ และการกำหนดวิธีการวัดและประเมินผล (1.3) สาเหตุ
ของปัญหาการเขียนแผนการสอนของครู (1.4) ปัญหาการใช้แผนการสอนที่ครูจัดทำด้วยตนเอง
(2) ศึกษาการเตรียมการสอน และการใช้แผนการสอนของครูที่ไม่ได้จัดทำแผนการสอน
ด้วยตนเอง ในเรื่องต่อไปนี้คือ (2.1) ลักษณะของแผนการสอนที่ครูไม่ได้จัดทำด้วยตนเอง
(2.2) ปัญหาการใช้แผนการสอนที่ครูไม่ได้จัดทำด้วยตนเอง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย
เป็นครูผู้สอนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ปีการศึกษา 2538 ในจังหวัดนครศรีธรรมราช
จำนวน 290 คน การเก็บรวบรวมข้อมูล กระทำโดยการใช้แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น
วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. การเตรียมการสอน และการใช้แผนการสอนที่ครูจัดทำด้วยตนเอง

1.1 การจัดทำแผนการสอนของครู มีสภาพดังนี้

1.1.1 โรงเรียนส่วนใหญ่จัดทำกำหนดการสอนโดยจัดทำเป็นรายสัปดาห์

และมอบหมายให้ครูผู้สอนแต่ละคนรับผิดชอบในการจัดทำ โดยผู้บริหารทำหน้าที่นี้เทศติดตามผล
การจัดทำแผนการสอนทุกสัปดาห์ก่อนสอน

1.1.2 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับการจัดทำแผนการสอน ครูส่วนใหญ่จัดทำแผนการสอนครบทุกชั่วโมงที่สอน โดยจัดทำตามแบบที่กรมวิชาการกำหนด

1.1.3 รายละเอียดของแผนการสอนที่ครูจัดทำด้วยตนเอง

1.1.3.1 กิจกรรมนำเข้าสู่บทเรียน ครูส่วนใหญ่กำหนดใช้วิธีการทบทวนความรู้เดิม ท้าวหรือเหตุการณ์ และเพลงหรือนิทาน โดยใช้เวลาในการนำเข้าสู่บทเรียน 5-10 นาที

1.1.3.2 กิจกรรมการเรียนการสอนที่ครูส่วนใหญ่กำหนดใช้มากที่สุดคือ การอธิบาย การอภิปรายกลุ่ม และการสาธิต

1.1.3.3 กิจกรรมสรุปบทเรียนที่ครูส่วนใหญ่กำหนดใช้มากที่สุดคือแบบฝึกหัด และการให้นักเรียนร่วมกันสรุปแล้วครูบันทึกลงบนกระดานดำ

1.1.3.4 สื่อและอุปกรณ์ที่ครูส่วนใหญ่กำหนดใช้มากที่สุดคือของจริงและของจำลอง

1.1.3.5 วิธีการวัดและประเมินผลที่ครูส่วนใหญ่กำหนดใช้มากที่สุดคือ แบบทดสอบ การสังเกตพฤติกรรมการปฏิบัติงาน และการตรวจผลงาน

1.2 ปัญหาการเรียนแผนการสอนของครู พบว่า ครูมีปัญหาทั้งโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับน้อย

1.3 สาเหตุของปัญหาในการเขียนแผนการสอน พบว่า ส่วนใหญ่มีสาเหตุมาจากครูไม่มีความรู้ความเข้าใจหลักสูตรอย่างชัดเจน ไม่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับตัวนักเรียน ขาดสื่อและอุปกรณ์

1.4 ปัญหาการใช้แผนการสอนที่ครูจัดทำด้วยตนเอง พบว่า ครูส่วนใหญ่ไม่มีปัญหาในการใช้แผนการสอน

2. การเตรียมการสอน และการใช้แผนการสอนที่ครูไม่ได้จัดทำด้วยตนเอง

2.1 ลักษณะของแผนการสอนที่ครูไม่ได้จัดทำด้วยตนเอง มีดังนี้

2.1.1 ข้อมูลเกี่ยวกับแผนการสอนที่ครูนำมาใช้ พบว่า ครูไม่ได้ทำแผนการสอนเพราะหาจากแหล่งอื่นได้สะดวก และส่วนใหญ่เป็นแผนการสอนตามแบบที่กรมวิชาการกำหนด

2.1.2 ลักษณะของแผนการสอนที่ครูนำมาใช้ มีดังนี้

- 2.1.2.1 กิจกรรมนำเข้าสู่บทเรียนที่แผนการสอนส่วนใหญ่กำหนดใช้มากที่สุดคือ การทบทวนความรู้เดิม
- 2.1.2.2 กิจกรรมการเรียนการสอนที่แผนการสอนส่วนใหญ่กำหนดใช้มากที่สุดคือ การอธิบายและการสาธิต
- 2.1.2.3 กิจกรรมสรุปบทเรียนที่แผนการสอนส่วนใหญ่กำหนดใช้มากที่สุดคือ แบบฝึกหัด และการให้นักเรียนร่วมกันสรุปแล้วครูบันทึกลงบนกระดานดำ
- 2.1.2.4 สื่อและอุปกรณ์ที่แผนการสอนส่วนใหญ่กำหนดใช้มากที่สุดคือของจริงและของจำลอง
- 2.1.2.5 วิธีการวัดและประเมินผลที่แผนการสอนส่วนใหญ่กำหนดใช้มากที่สุดคือ แบบทดสอบ การตรวจผลงาน และการสังเกตพฤติกรรมการปฏิบัติงาน
- 2.2 ปัญหาการใช้แผนการสอนที่ครูไม่ได้จัดทำด้วยตนเอง พบว่า ครูส่วนใหญ่ไม่มีปัญหาในการใช้แผนการสอน

Thesis Title States and Problems of Preparing and Using the Lesson Plans of the 1978 Elementary Education Curriculum (Revised 1990) of Prathomsuksa One Teachers

Author Mr. Adun Nakharo

Major Program Elementary Education

Academic Year 1995

ABSTRACT

This research was intended to (1) investigate the teaching preparation and use of the teacher-made lesson plans in terms of (1.1) the states of preparing the lesson plan; (1.2) the problems of the teachers' lesson plan writing of its teaching materials, behavioral objectives, contents, instructional activities, instructional media selection and determination of the measurement and evaluation; (1.3) the causes of problems in writing the lesson plan; (1.4) the problems of using the teacher-made lesson plan; (2) to investigate the teaching preparation and use of the ready-made lesson plan in terms of (2.1) the characteristics of the ready-made lesson plan; (2.2) the problems of using the ready-made lesson plan. The research samples were 290 Prathomsuksa One teachers in Changwat Nakhon Si Thammarat of the academic year 1995. The data collection was made through the use of questionnaires constructed by the researcher. Data were then analyzed using percentage, arithmetic mean, and standard deviation.

The findings were as follows:

1. As for the teaching preparation and the use of the teacher-made lesson plan, the results were as follows:

1.1 The findings for the states of the teacher's lesson plan preparation included the followings:

1.1.1 In most schools, teaching outlines and lesson plans were prepared weekly by each teacher; and they were supervised by the school administrators prior to using them every week.

1.1.2 For general information on lesson plan preparation, most teachers prepared complete lesson plans for all the teaching time following the format prescribed by the Department of Educational Technique.

1.1.3 Details of the teacher-made lesson plan included the followings:

1.1.3.1 Activities leading to the lesson most used by teachers for 5-10 minutes comprised the review of terminal knowledge, current news or events and songs or stories.

1.1.3.2 Instructional activities most used by teachers were explanation, group discussion and demonstration.

1.1.3.3 Lesson conclusion activities most used by most teachers were exercises and having students as a group make a summary for teachers to write on the chalkboard.

1.1.3.4 Teaching materials most used by teachers were realii (ie, real objects) and object models.

1.1.3.5 Methods of measurement and evaluation most used by teachers included tests, performance observation, and student's work checking.

1.2 As for problems of teachers' writing of lesson plans, teachers' overall and individual problems were found at a low level.

1.3 It was found that the causes of the problems in lesson plan writing were largely derived from teachers' lack of knowledge and understanding in curriculum, students and instructional media.

1.4 No problems in using the teacher-made lesson plans of most teachers were found.

2. As for the teaching preparation and use of the ready-made lesson plan, the summary was as follows:

2.1 The characteristics of the ready-made lesson plan included the following:

2.1.1 It was found that teachers did not prepare any lesson plan since such lesson plans as prescribed by the Department of Educational Technique were readily available from various sources.

2.1.2 The characteristics of the lesson plan used by teachers were found as follows:

2.1.2.1 Activities leading to the lesson most used by teachers were largely the review of terminal knowledge.

2.1.2.2 Instructional activities most used by teachers were explanation and demonstration.

2.1.2.3 Lesson conclusion activities most used by most teachers were exercises and having students as a group make a summary for teachers to write on the chalkboard.

2.1.2.4 Instructional media most used by teachers were realii (ie, real objects) and object models.

2.1.2.5 Methods of measurement and evaluation most used by teachers included tests, checking of student's work, and performance observation.

2.2 It was found that most teachers had no problems in using the ready-made lesson plans.